

P o s u d e k oponenta

rigorózní práce Mgr. Stanislava Hájka na téma

„Osvícenské reformy Josefa II. se zaměřením na trestní právo a policii“

114 stran

Zajímavé a náročné téma, v němž se autor zabývá myšlenkovými proudy osvícenské filosofie a dobové právní nauky týkající se převážně úseku trestního práva. Předkládá v širokém záběru charakteristiku základních pramenů trestního práva Habsburské monarchie doby 18. století a podle řady odborných prací shrnuje kritická stanoviska vybraných osobností – znalců - k přetrvávající konzervativní právní vědě předosvícenského období. Významnou část práce pak zaměřil na teoretické závěry zformované a prosazované J. Sonnenfelsem.

Text práce, jak jej autor uspořádal, je místy poněkud kasuistický, u čtenáře předpokládá kdokonalému pochopení povšechnou znalost dějin vymezeného časového úseku české právní historie. Ve snaze postihnout mnohé souvislosti líčeného vývoje na některé otázky, hlavně v první třetině textu, pouze stručně odkazuje. Jistou komplikaci také představuje úsek posuzované práce věnovaný policií „za vlády Josefa II.“ (str. 107 a n.), který mohl být podrobnější. Práci je tedy možno považovat jednak za částečné poučení o počátcích a dalším vývoji osvícenství v českých zemích, resp. ve státním útvaru, do něhož v dané době patřily, jednak za sondu do trestněprávních učeních a názorů předního ideologa, juristy, autora reformních námětů Josefa von Sonnenfelse.

Mgr. Hájek podává v rozsahu asi jedné třetiny práce přehled hlavních otázek vyžadujících podle osvícenského myšlení změny, které prosazovali hlavní doboví myslitelé, zvláště Sonnenfels, např. o prevenci v trestním právu, účelu trestu a vázanosti soudce právní normou, o zásadách, které se v moderních právních řádech považují za samozřejmé jako je např. zásada rovnosti.

Práce byla sepsána s odkazy na bohatou domácí i cizojazyčnou literaturu, svědčí o rozsáhlých znalostech autora na daném úseku právní historie.

Doporučuji obhajobu.

Otázky : Tereziánské a josefinské reformy církve

Jaký trest by hrozil souzenému lupiči podle zákoníka z roku 1768
(viz str. 106 práce)

V Praze dne 24.října 2013

Doc.JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

Oponent